

Inventering av stora rovdjur i Gävleborgs län 2012/2013

Länsstyrelsen
Gävleborg

Inventering av stora rovdjur i Gävleborgs län 2012/2013

Länsstyrelsen
Gävleborg

Författare: Sofia Ageheim och Hans Nordin **Kartor:** Göran Vesslén
Omslagsbild: Alfahanen i Kukumäki-reviret. Foto: Göran Vesslén

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Inledning.....	5
Bakgrund	5
Organisation och ansvarsfördelning.....	5
Inventeringsmetodik.....	7
Inventering av björn	7
Inventering av järv.....	7
Inventering av kungsörn.....	7
Inventering av lodjur och varg	7
Historik.....	9
Björn.....	9
Järv	9
Kungsörn	9
Lodjur	9
Varg.....	9
Ordlista	10
Resultat från lodjursinventeringen 2012/2013	11
Resultat från varginventeringen 2012/2013	12
Vargrevir	12
Övrig vargförekomst i länet	13
Resultat från björninventeringen 2012	14
Resultat från kungsörnsinventeringen 2012	14
Bedömning av järvens status i länet	14
Döda rovdjur 2012.....	15

Sammanfattning

I Gävleborgs län finns fasta stammar av Sveriges samtliga stora rovdjur: björn, järv, kungsörn, lodjur och varg. Länsstyrelsen har det regionala ansvaret för rovdjursinventeringar, det vill säga att kartlägga rovdjursförekomsten i länet. I den här rapporten redovisas resultaten från rovdjursinventeringar samt länsstyrelsens bedömning av järvförekomst i Gävleborg inventeringssäsongen 2012/2013.

Syftet med inventeringarna är att övervaka rovdjursstammarnas storlek, status och utveckling. Inventeringsresultaten utgör ett viktigt underlag i länsstyrelsens arbete med att förvalta rovdjuren utifrån uppsatta nationella och regionala mål. Kunskap om rovdjursstammarnas utveckling kan också vara av betydelse inom övrig viltförvaltning.

Jägares och allmänhetens rapportering av rovdjursobservationer till länsstyrelsen är till stor hjälp i arbetet med att göra så bra inventeringar som möjligt utifrån de resurser som finns. Rapporteringen gör enklast via hemsidorna www.rovobs.se och www.skandobs.se. Länsstyrelsens fältpersonal följer löpande upp inrapporterade observationer.

Inventeringsmetoderna i fält efter lo och varg är huvudsakligen snoking och mindre områdesinventeringar utförda av länsstyrelsens personal. Vid lodjursinventeringen 2012/2013 kvalitetssäkrades 21 lodjursföryngringar, det vill säga 21 honor som fött ungar 2012. Antalet lodjur i Gävleborg kan därmed uppskattas till cirka 137 vintern 2012/2013. Två av föryngringarna delades med Uppsala län och en med Dalarnas län.

Gävleborg berördes av fem vargrevir vintern 2012/2013: Haverö, Prästskogen, Kukumäki, Sjösveden och Korså. I två av reviren, Prästskogen och Korså, bekräftades föryngringar 2012. Länsstyrelsen bedömer att föryngring också kan ha skett i Sjösvedenreviret, men det har inte kunnat bekräftas. Utifrån inventeringsresultatet kan länets vargpopulation vintern 2012/2013 uppskattas till 20-30 vargar.

Björn inventerades hösten 2012 genom en spillningsinventering genomförd av länsstyrelsen och Jägareförbundet. Det preliminära resultatet visar att björnstammen i Gävleborg och Dalarna uppgår till 700-800 björnar, jämt fördelade över de två länen. Inventeringen visar också att björnarna finns i hela Gävleborg med kärnområden i Ljusdals, Ovanåkers, Bollnäs och Ockelbo kommuner, och att stammen är glesare vid kusten och i de södra länsdelarna.

Ingen riktad järvinventering har gjorts i länet de senaste åren, men järvspår dokumenteras av länsstyrelsen under lodjurs- och varginventeringen. Vintern 2012/2013 dokumenterades järv och järvspår framför allt i länets nordliga och nordvästra delar. Länsstyrelsens bedömning är att järven ökar något i dessa områden och det finns indikationer på att stammen sprider sig söderut i länet.

Kungsörn inventeras av Kungsörnsgruppen, på uppdrag av länsstyrelsen, genom besök vid kända boplatser under häckningstiden. Tre lyckade häckningar konstaterades i Gävleborg 2012.

Inledning

Länsstyrelsen genomför årligen rovdjursinventeringar i Gävleborgs län. Syftet är att övervaka rovdjursstammarnas storlek, status och utveckling. Den kunskapen är en förutsättning för en bra viltförvaltning. För länsstyrelsen utgör den ett viktigt underlag i arbetet med att förvalta rovdjuren utifrån uppsatta nationella och regionala mål (se ”Förvaltningsplan för stora rovdjur i Gävleborgs län 2013-2017”), exempelvis vid fördelningen av medel till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för rovdjursskador, vid beslut om licens- och skyddsjakt och andra förvaltningsåtgärder. Kunskap om rovdjursstammarnas utveckling är också av betydelse inom övrig viltförvaltning.

Rapporten inleds med en bakgrund innehållande en beskrivning av hur rovdjursinventeringarna organiseras och genomförs, följt av en historik över de senaste årens inventeringsresultat. Här finns också en kort ordlista. Ett återkommande begrepp i rapporten är föryngringar, vilket för björn, järv, lodjur och varg innebär honor som föder ungar och för kungsörn avser häckningar.

Därefter presenteras resultaten från Länsstyrelsen Gävleborgs inventeringar av lodjur och varg inventeringssäsongen 2012/2013, preliminärt resultat från länsstyrelsens och Jägareförbundets björnsplinningsinventering 2012, resultat från Kungsörnsgruppens inventering av kungsörn 2012 samt länsstyrelsens bedömning av järvförekomst i länet.

Slutligen redovisas uppgifter om rovdjur som påträffades döda eller fälldes vid jakt i Gävleborg 2012.

Bakgrund

Organisation och ansvarsfördelning

Länsstyrelserna i Sverige har ansvar för inventering av stora rovdjur inom respektive län. För varg, järv, lo och kungsörn ska länsstyrelsen varje år undersöka antalet föryngringar i länet. För björn ska Naturvårdsverket ansvara för att en beståndsuppskattning görs minst var femte år. Detta enligt förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Länsstyrelsens inventeringsarbete omfattar planering, genomförande, dokumentation, sammanställning och utvärdering samt registrering av resultaten i den nationella databasen Rovbase. Inventeringsarbetet regleras dels av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, dels av Naturvårdsverkets instruktioner och faktablad för inventering av lodjur och järv.

Allmänheten har en viktig roll i inventeringen i form av inrapportering av spår-, syn- och hörobservationer till länsstyrelsen, vilket vanligtvis sker genom hemsidorna rovobs.se och skandobs.se. Rapporteringen är till stor hjälp i länsstyrelsens arbete med att göra så bra inventeringar som möjligt utifrån de resurser som finns. Länsstyrelsens fältpersonal följer upp alla inrapporterade observationer och kvalitetssäkrar ett urval av dessa i fält.

Lodjurs- och varginventeringarna 2012/2013 utfördes av länsstyrelsens fältpersonal. DNA-analys av vargspilling utförs av Grimsö forskningsstation, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Märkning av vargar med GPS-halsband utförs vanligtvis av Naturvårdsverket eller Skandinaviska vargprojektet (Skandulv).

Björnspillningsinventeringen 2012 genomfördes av länsstyrelsen i samarbete med Jägareförbundet. DNA-analyserna utfördes av det norska forskningsinstitutet Bioforsk. Skandinaviska björnprojektet ansvarar för utvärdering och sammanställning av resultatet.

Årliga kungsörnsinventeringar i länet genomförs av Kungsörnsgruppen, som har bildats av Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening (GLOF) i samråd med Länsstyrelsen Gävleborg. Kungsörnsgruppens huvudsakliga syfte är att samordna kungsörnsinventering och rapportering, samt att utföra kvalitetssäkring av häckning och föryngring.

För undersökning av döda rovdjur ansvarar Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Naturhistoriska Riksmuseet.

Viltskadecenter, SLU, har ansvaret för nationell kvalitetssäkring, utvärdering och sammanställning av länsstyrelsernas rovdjursinventeringar. Årliga nationella sammanställningar finns att beställa från Viltskadecenter eller hämtas från deras hemsida.

Fotograf: Åke Aronsson

Det kan vara svårt att bestämma vilken art som har lämnat spårstämplor. Spårens utseende kan variera stort, både inom arten och mellan spår från en och samma individ. Variationen beror bland annat på djurets olika gångarter och underlaget. Ett exempel är spårstämplor från lodjur, i vilka klorna inte syns på de flesta underlag. Men klomärken syns när lon har spretat med tårna för att få bättre bärighet i exempelvis lös och djup snö. Mer om spårning av rovdjur finns att läsa i böckerna "Spår och spårning av stora rovdjur" av Viltskadecenter/Åke Aronsson och "Djurens spår och konsten att spåra" av Åke Aronsson och Peter Eriksson.

Inventeringsmetodik

Här beskrivs kortfattat hur rovdjursinventeringarna går till. Mer utförlig information finns i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt i Naturvårdsverkets instruktioner och faktablad för inventering av lodjur och järv.

Inventering av björn

Eftersom björnar sover på vintern kan de inte inventeras genom spårning på snö. I stället används spillningsinventering, en metod som ger en uppskattning av björnstammens storlek.

Hösten 2012 genomförde Länsstyrelsen och Jägareförbundet en björnspillningsinventering i Gävleborg, Dalarna och Värmland. Jägare, länsstyrelsepersonal, skogstjänstemän och privatpersoner deltog i arbetet med att samla in björnspillning i de tre länen. Spillningen skickades för DNA-analys, som har visat hur många björnindivider spillningen kom från. Vid en spillningsinventering återfinns inte spillning från samtliga individer i ett område. Forskare i Skandinaviska björnprojektet har gjort en preliminär uppskattning av antalet björnar utifrån DNA-analysen och björnobservationer gjorda i samband med älgjakt. Slutresultatet presenteras i september 2013.

Inventering av järv

Ingen järvinventering har gjorts på flera år i länet. Däremot dokumenteras järvspår kontinuerligt av länsstyrelsen under lodjurs- och varginventeringarna.

Inventering av kungsörn

Kungsörnsstammens storlek beräknas genom att Kungsörnsgruppen besöker kända boplatser under häckningstiden. Nya boplatser upptäcks genom observation av örnarnas beteende.

Inventering av lodjur och varg

Lodjur och varg inventeras främst genom spårning på snö. Utifrån spår, spillning, urinmarkeringar med flera spårtecken bedömer länsstyrelsens fältpersonal vilken art som har lämnat spår, om möjligt hur många djur det är, vilket kön det/de har, om det är en hona med ungar och i så fall hur många ungar.

Förekomst av varg dokumenteras också genom DNA-analyser av spillningar. Dessutom används information från GPS-halsband som vissa vargar försetts med av myndigheter eller Skandinaviska vargprojektet, Skandulv. Även information från döda vargar kan användas sedan de har analyserats genetiskt av Naturhistoriska riksmuseet och Statens veterinärmedicinska anstalt.

Den huvudsakliga inventeringsmetodik som användes i Gävleborg inventeringssäsongen 2012/2013 var snoking och mindre områdesinventeringar, som täckte stora delar av länet. Vid båda metoderna söker länsstyrelsens fältpersonal efter spår eller spårtecken i terrängen. Vid snoking finns egentligen bara en regel: att sökandet bedrivs på ett sådant sätt att chanserna att upptäcka spår är goda. Sökandet sker enligt fältpersonalens egen planering, som görs delvis utifrån allmänhetens inrapportering av observationer och i enlighet med rekommendationer för täckningsgrad i inventeringen. Områdesinventeringar innebär i stället att inventeringslinjer över ett helt inventeringsområde avspåras vid ett givet tillfälle på nysnö under samma dag. Vid rullande områdesinventering söks spårlopp av djur inom ett större område genom att

arbetsinsatsen flyttas över området i en riktning under en tidsperiod av ett antal dagar. Den stora skillnaden mellan områdesinventering och snoking är att områdesinventeringen ger en ögonblicksbild över förekomsten av familjegrupper och deras geografiska fördelning under ett par dagar, medan snoking ger förekomst och geografisk fördelning över en längre tid.

Kvalitetssäkring i fält görs i enlighet med dels Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, dels Naturvårdsverkets instruktioner och faktablad för inventering av lodjur och järv.

Länsstyrelsen Gävleborg prioriterar att inventera marker där det finns kända vargrevir sedan tidigare, samt områden där det finns indikationer på varg- och lodjursförekomst. Ett viktigt bidrag till planeringen är de rovdjursobservationer som jägare och allmänhet rapporterar in. Rapportering görs framför allt via hemsidorna rovoobs.se och skandobs.se.

Målsättning för lodjursinventeringen 2012/2013:

- att fastställa antalet föryngringar våren 2012
- att fastställa övrig förekomst av lodjur inventeringssäsongen 2012/2013

Målsättning för varginventeringen 2012/2013:

- att bekräfta i vilka revir det skett föryngringar, det vill säga där valpar har fötts, våren 2012
- att kartlägga antal och utbredning av stationära vargar, det vill säga vargar som ingår i revir, inventeringssäsongen 2012/2013

Inventeringssäsongen för familjegrupper av lodjur sträcker sig från första spårsnön till sista februari. Information om föryngringar kan dock samlas under hela reproduktionscykeln. Huvudsaklig inventeringsperiod för stationär förekomst av varg är första oktober till sista februari, men vanligtvis genomförs inventeringar så länge det finns spårsnö.

All data över kvalitetssäkrade observationer sammanställs löpande under inventeringsperioden och registreras i den nationella databasen Rovbase. Resultatet från inventeringarna kan användas för att uppskatta vinterpopulationernas storlek. För lodjur multipliceras antalet bekräftade föryngringar med omräkningsfaktor 6,5. För varg används omräkningsfaktor 10 på motsvarande sätt.

*Lodjursspår på
Storsjön vid byn
Trösten, Bergsjö,
i januari 2013.
Fotograf:
Kenneth Bergström*

Historik

Björn

Den förra inventeringen gjordes 2001 och visade att länets björnstim bestod av cirka 260 björnar. År 2008 beräknade Skandinaviska björnprojektet att Gävleborg hade 530 ± 200 björnar. Uppskattningen gjordes utifrån inventeringsresultatet från 2001 i kombination med björnobservationer gjorda av jägare i samband med älgjakt.

Järv

Ingen riktad järvinventering har genomförts på flera år i länet. Enligt SLU:s rapport "Järv i skogslandet" myntades begreppet skogsjärvar på 1990-talet när det konstaterades att järvar etablerat sig i två områden i Gävleborgs och Västernorrlands skogsland. Vintern 1999 registrerades den första järvföringringen i norra Gävleborg. En årlig föringring registrerades sedan åren 2000, 2002 respektive 2006. År 2001-2005 studerades järvarna med hjälp av DNA-analyser från insamlad spillning. Under studieperioden identifierades totalt 17 olika individer i området. År 2005 identifierades 10 individer.

Kungsörn

2011: 6 lyckade häckningar
2010: 7 lyckade häckningar
2009: 1 lyckad häckning

Uppgifterna är hämtade från Viltskadecenters årliga rapporter med resultat från inventeringar av kungsörn i Sverige.

Lodjur

Lodjur 2011/2012: 19 familjegrupper
Lodjur 2010/2011: 17 familjegrupper
Lodjur 2009/2010: 8 familjegrupper
Lodjur 2008/2009: 19 familjegrupper

Siffrorna anger antalet familjegrupper som Gävleborg berördes av. Vissa av familjegrupperna delades med angränsande län.

Varg

Varg 2011/2012: 6 revir
Varg 2010/2011: 7 revir
Varg 2009/2010: 8 revir
Varg 2008/2009: 8 revir

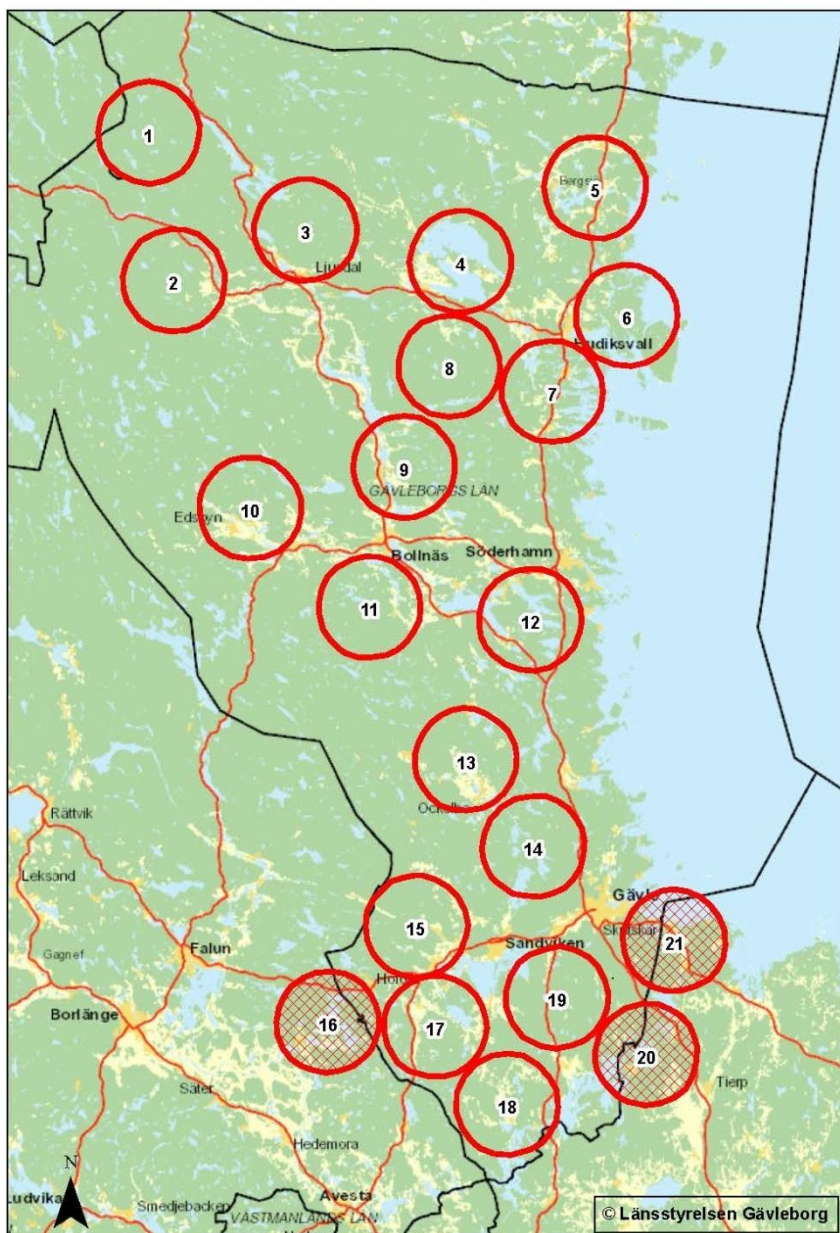
Siffrorna anger antalet revir som Gävleborg berördes av. Vissa av reviren delades med angränsande län.

Ordlista

- Familjegrupp: För lodjur och varg används familjegrupp synonymt med föryngring.
- Flock: För varg används flock synonymt med familjegrupp och föryngring.
- Föryngring: Begrepp som för björn, varg, järv och lodjur innebär en hona som har fött ungar. För kungsörn motsvarar föryngring en häckning.
- Grupperad: Term som används vid inventering då flera observationer bedöms tillhöra samma föryngring alternativt samma rovdjursförekomst.
- Hemområde: Ett område där ett djur eller en socialt sammanhållen grupp av djur rör sig och vanligtvis inte lämnar. Björnar och lodjur lever i hemområden.
- Häckning: Fåglars reproduktionsperiod, från parningslek och parning till dess att ungarna kan lämna boet. För kungsörn används häckning synonymt med föryngring.
- Inventering: Rovdjurens föryngringar och annan förekomst fastställs i tid och rum.
- Inventeringsperiod: Den tid som är lämpligast för inventering med hänsyn till arternas reproduktion, inventeringens effektivitet och kostnad.
- Kriterier: Kännetecken som används för att i fält fastställa t.ex. rovdjursförekomst eller att en föryngring har ägt rum.
- Kvalitetssäkring: Kontroll av observationer eller föryngringar. Kontrollen utförs av person som förordnats som kvalitetssäkrare av länsstyrelsen.
- Revir: Ett område som ett eller flera djur försvarar mot andra djur. Kungsörn, järv och varg hävdar revir.
- Revirmarkerande par: Hona och hane som hävdar revir.
- Stationär varg: Varg som ingår i ett revir.

Resultat från lodjursinventeringen 2012/2013

Totalt kvalitetssäkrades 21 lodjursföryngringar/familjegrudder i Gävleborgs län vintern 2012/2013. Antalet lodjur i länet vintern 2012/2013 kan därmed uppskattas till cirka 137. Två av föryngringarna delades med Uppsala län och en med Dalarnas län. Föregående inventeringssäsong kvalitetssäkrades 19 föryngringar i länet.

Resultat från lodjursinventeringen vintern 2012/2013. Varje cirkel är 2 mil i diameter och representerar en familjegrudd. De tre rödrutiga ringarna visar familjegrudder som delas med angränsande län.

Resultat från varginventeringen 2012/2013

Gävleborg berördes av fem vargrevir vintern 2012/2013: Haverö, Prästskogen, Kukumäki, Sjösveden och Korså. Sedan föregående inventeringssäsong har det nybildade Kukumäki-reviret tillkommit, medan Tenskogs- och Skrälldalen-reviren har upphört. I två av länets revir, Prästskogen och Korså, bekräftades föryngringar 2012. Länsstyrelsen bedömer att föryngring också kan ha skett i Sjösveden-reviret 2012, men det har inte kunnat bekräftas.

Utifrån inventeringsresultatet, 2-3 föryngringar, uppskattar länsstyrelsen länets vargpopulation till 20-30 vargar vintern 2012/2013.

Vargrevir

Nedan redovisas inventeringsresultaten från respektive vargrevir, följt av en kartbild över reviren.

▪ Haverö

Vintern 2012/2013 spårades här den tik som hävdade revir i området också säsongen 2011/2012, härstammande från före detta Skrälldalen-reviret. I fjol gick hon tillsammans med en hane men vintern 2012/2013 var hon ensam. Reviret delas med Jämtlands och Västernorrlands län.

▪ Prästskogen

Här spårades sju individer, inklusive ett revirmarkerande par, vintern 2012/2013. Föryngring 2012 har kvalitetssäkrats. Valparna har en mycket genetiskt viktig sammanställning då hanen, den så kallade Galvenhanen, är finsk-rysk invandrare och tiken är första generationens avkomma efter den så kallade Kynna-hanen, som också är finsk-rysk invandrare. Tiken är inte funnen sedan mitten av januari 2013. Hanen har därefter markerat revir med den så kallade Uggsjötiken, som är en avkomma från paret i före detta Tenskogsreviret. Reviret delades med Jämtlands län fram till bytet av alfatik i början av 2013, då reviret flyttade söderut. Länsstyrelsen bedömer att föryngring har skett våren 2013.

▪ Kukumäki

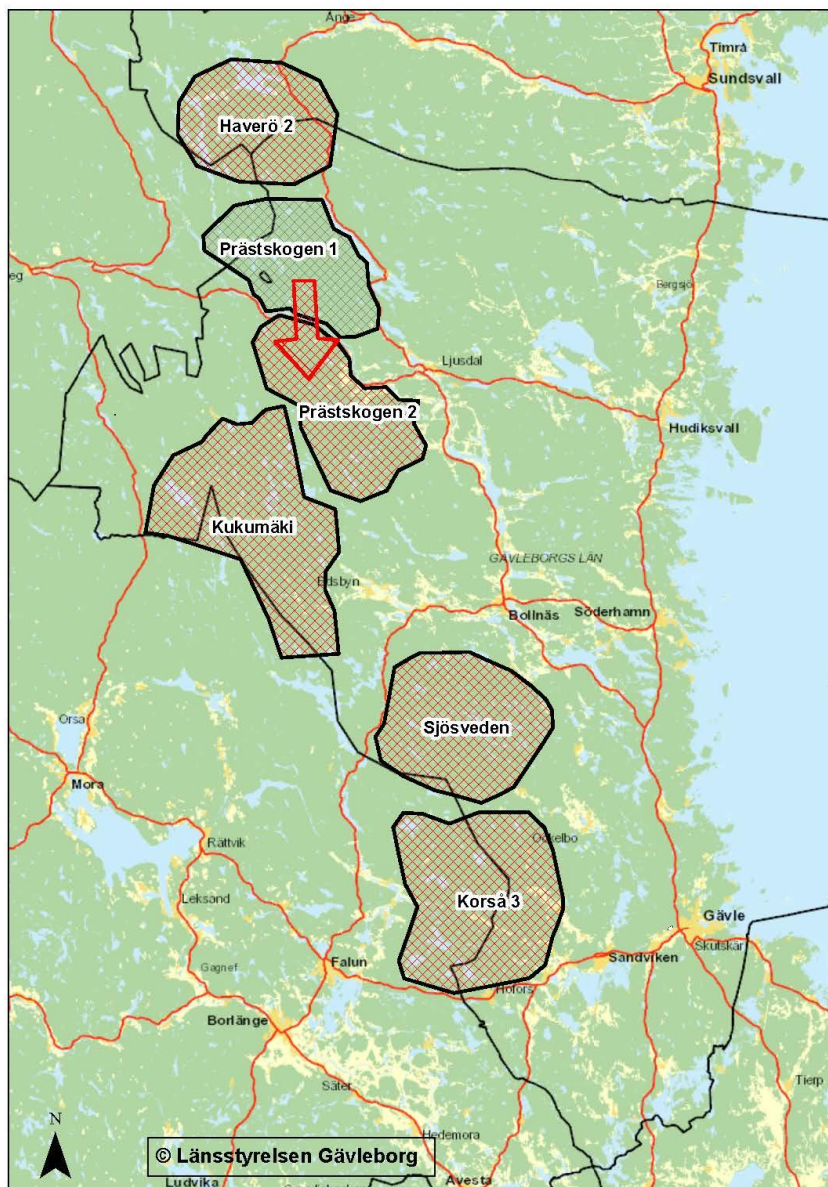
Reviret består av ett nybildat par, där hanen är avkomma från före detta Tenskogs-reviret och tiken är avkomma från Tandsjö-reviret i Dalarna/Jämtland. Paret märktes i januari 2013 av Skandinaviska vargprojektet (Skandulv). Föryngring har skett i reviret våren 2013 och tre valpar märktes av Skandulv i mitten av maj.

▪ Sjösveden

Här har fyra vargindivider spårats, inklusive ett revirmarkerande par. Föryngring 2012 har inte kunnat kvalitetssäkras men det utesluter inte att föryngring ändå kan ha skett. Länsstyrelsen har kvalitetssäkrat föryngring våren 2013.

▪ Korså

Reviret bestod vintern 2012/2013 av totalt sex individer, inklusive ett revirmarkerande par där hanen härstammar från den så kallade Kynna-hanen, som har invandrat från Finland/Ryssland. Föryngring 2012 har konstaterats. Länsstyrelsen bedömer att föryngring har skett också våren 2013.

Resultatet från varginventeringen vintern 2012/2013. Vargarna i Prästskogen-reviret flyttade söderut under vintern, vilket illustreras med en pil på kartan.

Övrig vargförekomst i länet

Upprepad vargförekomst utan dokumenterade revirmarkeringar observerades vintern 2012/2013 i fem områden i länet: kring Dellensjöarna i Hälsingland samt kring Ockelbo, Årsunda/Rörberg, Storvik och Gävle/Älvkarleby i Gästrikland.

Det inträffar regelbundet att vargar vandrar genom länet och vissa stannar i ett område under en kortare period innan de vandrar vidare. Länsstyrelsen får kännedom om några av dem men sannolikt passerar många vargar länet utan att bli observerade.

Resultat från björninventeringen 2012

Det preliminära resultatet från björnsplnninginventeringen hösten 2012 visar att björnstammen i Gävleborg och Dalarna uppgår till 700-800 björnar, jämnt fördelade över de två länen.

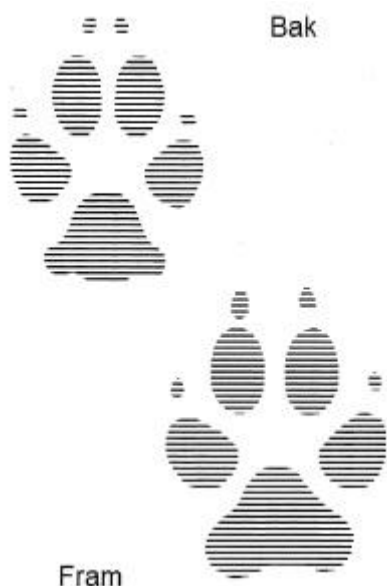
Inventeringen visar också att björnarna finns i hela Gävleborgs län med kärnområden i Ljusdals, Ovanåkers, Bollnäs och Ockelbo kommuner, och att björnstammen är glesare i kustkommunerna och i de södra länsdelarna. Slutresultatet från inventeringen kommer i september 2013.

Resultat från kungsörnsinventeringen 2012

År 2012 konstaterades 3 lyckade häckningar i Gävleborg. Mer information om inventeringsresultaten finns på Kungsörnsgruppens hemsida: <http://s-norell.se/k-orn/Resultat.htm>

Bedömning av järvens status i länet

Ingen riktad järvinventering har genomförts på flera år i länet och därför finns ingen aktuell uppskattning av antalet järvar. Under ordinarie inventering av lo och varg vintern 2012/2013 dokumenterades dock även observationer av järv och järvspår, framför allt i länets nordliga och nordvästra delar. Länsstyrelsens bedömning är att järven ökar något i dessa områden och det finns indikationer på att stammen sprider sig söderut i länet.

Bilden visar vargspår. Spår efter varg, lodjur, hund och räv förväxlas ofta med varandra. Spårstämplor av varg och hund är i det närmaste identiska och det finns tyvärr inget säkert sätt att skilja dem åt. Ofta krävs längre spårningar där djurets beteende och spårtecken studeras.

Ibland kan det vara bra att mäta spårstämpelns storlek, även om den kan variera mycket på grund av underlaget och andra faktorer. För varg och lodjur utgår mätningen alltid från den längst framskjutande tådynans framkant och slutar vid mellanfotsdynans bakre kant. Klomärken inkluderas aldrig i måttet.

Bilden är hämtad från boken "Spår och spårning av stora rovdjur" av Viltskadecenter/Åke Aronson.

Döda rovdjur 2012

3 lodjur och 44 björnar fälldes vid licensjakt i Gävleborg 2012.

I tabellen nedan redovisas Statens veterinärmedicinska anstalts uppgifter om stora rovdjur som fälldes (genom skydds jakt eller avlivning) eller påträffades döda av annan orsak i länet 2012.

Björn

<u>Tidpunkt</u>	<u>Kön</u>	<u>Kommun</u>	<u>Dödsorsak</u>
Januari	Hane	Bollnäs	Skjuten
Uppg. saknas. Kom till SVA i juni.	Hane	Bollnäs	Rovdjursdödad
Juli	Hane	Ljusdal	Skjuten
September	Hane	Ljusdal	Uppgift saknas
Oktober	Hona	Ockelbo	Trafikdödad
Oktober	Hane	Söderhamn	Skjuten
Uppg. saknas. Kom till SVA i okt.	Uppgift saknas	Ockelbo	Ej fastställd
November	Hona	Ljusdal	Uppgift saknas

Lodjur

<u>Tidpunkt</u>	<u>Kön</u>	<u>Kommun</u>	<u>Dödsorsak</u>
Januari	Hane	Söderhamn	Trafikdödad
April	Hane	Sandviken	Avlivad
September	Hona	Sandviken	Trafikdödad
Oktober	Hane	Gävle	Skjuten
November	Hona	Ljusdal	Trafikdödad

Varg

<u>Tidpunkt</u>	<u>Kön</u>	<u>Kommun</u>	<u>Dödsorsak</u>
Januari	Hane	Sandviken	Trafikdödad
Mars	Hona	Gävle	Trafikdödad
April	Hona	Ovanåker	Skjuten
Uppg. saknas. Kom till SVA i aug.	Hane	Bollnäs	Ej fastställd
Oktober	Hane	Ljusdal	Skjuten
Oktober	Hane	Ockelbo	Skjuten
November	Hona	Ljusdal	Trafikdödad

Länsstyrelsens rapporter 2013

- 2013:1 Kommunikation och samverkan inom landskapsstrategin
Människor, mygg och natur vid nedre Dalälven utvärdering av det inledande arbetet
- 2013:2 "Låt mig få veta att jag är en som kan" – om frustrationsgap, skuldbeläggning och utanförskap – en rapport om sociala risker och social oro i Gävleborgs län
- 2013:3 Analys av bostadsmarknaden i Gävleborg 2013
- 2013:4 Inventering av stora rovdjur i Gävleborgs län 2012/2013

Länsstyrelsen Gävleborg

Författare: Sofia Ageheim och Hans Nordin

Kartor: Göran Vesslén

Version 3, publiceringsdatum 2014-01-15

Rapportnr: 2013:4

ISSN: 0284-5954

Länsstyrelsen
Gävleborg

Besöksadress: Borgmästarplan, 801 70 Gävle **Telefon:** 010-225 10 00

Webbadress: www.lansstyrelsen.se/gavleborg